



## Psykiatri

Psykiatriloven - personlig skærmning			
Udgiver	Region Hovedstadens Psykiatri		
Dokumenttype	Vejledning	Version	1
Forfattere	Gitte Krogager	Gældende fra	05-01-2011
Faglig ansvarlig	Gitte Krogager	Næste revision	20-12-2012
Ændringskommentar			

### Formål

Formålet er at beskrive lovgrundlaget for derigennem at sikre en korrekt procedure for personlig skærmning, der udstrækker sig over 24 timer.

### Definitioner/Afgrænsninger

*Personlig skærmning* er foranstaltninger, hvor et eller flere personalemedlemmer konstant befinder sig i umiddelbar nærhed af patienten, dvs. også ved toiletbesøg og under badning, således at patienten er under konstant opsyn.

Personlig skærmning, som patienten ikke samtykker til, må kun benyttes, i det omfang det er nødvendigt for at afværge, at en patient

- 1) begår selvmord eller på anden vis udsætter sit eller andres helbred for betydelig skade eller
- 2) forfølger eller på anden lignende måde groft forulemper medpatienter eller andre.

Lavere grader af observation/overvågning er ikke omfattet af psykiatriloven. Der er endvidere ikke tale om tvangsforanstaltninger i lovens forstand, førend skærmningen har varet i over 24 timer, og det foregår uden patientens informerede samtykke.

**OBS:** Det er alene Region Hovedstadens Psykiatris observationsniveau 5 ([Link til observationsniveauer](#)), der udgør en skærmning i psykiatrilovens forstand. Det skal være kompetent uddannet personale, der varetager observationen. Studerende samt elever kan kun varetage opgaven efter særlig oplæring.

### Fremgangsmåde

#### Lovgivning

Det følgende er opbygget således:

*Relevante paragraffer i psykiatriloven*

↓

*Relevante paragraffer i bekendtgørelser*

↓

*Ministerielle vejledningstekster*

#### Psykiatrilovens § 18 d

Ved personlig skærmning forstås i denne lov foranstaltninger, hvor et eller flere personalemedlemmer konstant befinder sig i umiddelbar nærhed af patienten.

*Stk.2.* Personlig skærmning, som patienten ikke samtykker til, må kun benyttes, i det omfang det er nødvendigt for at afværge, at en patient

- 1) begår selvmord eller på anden vis udsætter sit eller andres helbred for betydelig skade eller
- 2) forfølger eller på anden lignende måde groft forulemper medpatienter eller andre.

*Stk.3.* En beslutning om personlig skærmning træffes af en læge, efter at denne har tilset patienten.

### **Bekendtgørelse nr. 1338 af 2. december 2010 om anvendelse af anden tvang end frihedsberøvelse på psykiatriske afdelinger § 46.**

Personlig skærmning, som patienten ikke har givet samtykke til, må kun benyttes for at afværge, at en patient begår selvmord eller på anden vis udsætter sit eller andres helbred for betydelig skade eller for at afværge, at en patient forfølger eller på anden lignende måde groft forulemper medpatienter eller andre.

*Stk.2.* Ved personlig skærmning forstås foranstaltninger, hvor et eller flere personalemedlemmer konstant befinder sig i umiddelbar nærhed af patienten. Umiddelbar nærhed skal forstås således, at patienten til stadighed er under opsyn, herunder ved badning og toiletbesøg, og at der dermed er mulighed for hurtig indgriben fra personalets side.

*Stk.3.* Beslutningen om personlig skærmning træffes af en læge, efter at denne har tilset patienten. Beslutningen skal noteres i patientens journal, jf. § 21 i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.

*Stk.4.* I de tilfælde, hvor den personlige skærmning uafbrudt varer mere end 24 timer, kan der klages over beslutningen om skærmning til det psykiatriske patientklagenævn ved statsforvaltningen, jf. lovens § 35.

### **Udfyldelse af tvangsprotokol skema 3**

Følgende angives:

§ Patientens navn og cpr-nr.

§ Begrundelsen for iværksættelse af personlig skærmning.

§ Tidspunktet for iværksættelse og for ophøret af den personlige skærmning.

§ Navnet på den ordinerende læge.

### **Vejledning nr. 10575 af 20/12/2006 om udfyldelse af tvangsprotokoller (registrering af anvendelse af tvang i psykiatrien) samt registrering af anvendelse af udskrivningsaftaler/koordinationsplaner**

Hvis patienten ikke samtykker til personlig skærmning, skal det registreres, når skærmingen uafbrudt har strakt sig over en periode på mere end 24 timer.

Tidspunkt for iværksættelse og ophør angives med dato og klokkeslæt.

Navnet på den ordinerende læge angives.

Begrundelsen for iværksættelsen angives.

I rubrikken "Begrundelse" angives den konkrete begrundelse

### **Omfang og gyldighedsområde**

Psykiatrisk personale samt patienter der udsættes for personlig skærmning.

### **Ansvar og opgavefordeling/Ansvar og organisation**

§ Beslutning om iværksættelse – og senere ophør - af personlig skærmming træffes af læge.

## **Bilag**

Ikke relevant

## **Henvisninger og links**

[Bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien](#)

[Bekendtgørelse om underretning og klagevejledning i forbindelse med anvendelse af tvang i psykiatrien](#)

[Bekendtgørelse om samtaler efter ophør af en tvangsforanstaltning](#)

[Bekendtgørelse om tvangsprotokoller og optegnelser samt registrering og indberetning af tvang samt udskrivningsaftaler og koordinationsplaner på psykiatriske afdelinger](#)

Vejledning om:

**Vejledning om behandling af klager over anvendelse af tvang i psykiatrien**

[Behandlingsplaner](#)

[Eftersamtaler](#)

[Tvangsfiksering](#)

Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner (vejledning forventes udgivet primo 2011)

[Husordenspolitik for Region Hovedstadens Psykiatri](#)

[Husorden - overtrædelse heraf](#)

[Klagemuligheder mv. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger](#)

[Vejledning om udfyldelse af tvangsprotokoller m.v. \(retsinfo\)](#)

## **Relevant faglig evidens på området**

Ikke relevant

## **Referencer**

Ikke relevant

## **Reference til JCI-standarder**

*BE.3.7*

## **Reference til DDKM-standarder**

*2.7.3*

*2.7.4*